

Warszawa, dnia 27 lipca 2020

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

OPS.zs.058.17.2020OPS.zs.058.17.2020

**Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP**

Szanowna Pani Marszałek !

W odpowiedzi na interpelację Panów Posłów Jarosława Sachajko i Pawła Szramka nr 6865 w sprawie wieku emerytalnego rolników oraz osób ubezpieczonych w KRUS, przedstawiam następujące informacje:

Należy zaznaczyć, że składki na ubezpieczenie społeczne rolników są opłacane kwartalnie. Dodatkowo przed wejściem w życie ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. Nr 79, poz. 667), wśród warunków wymaganych do nabycia m.in. emerytury rolniczej, ustawodawca posługiwał się liczbą kwartałów w odróżnieniu od stanu obecnego, gdzie jako kryterium do nabycia prawa do emerytury rolniczej jest wymieniona liczba lat podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. W związku z tym, zdarza się często posługiwanie się zamiennie latami bądź kwartałami jako kryterium do nabycia prawa do emerytury rolniczej. Obecnie nie są prowadzone prace, mające na celu wprowadzenie zmian w zakresie ustalania prawa do emerytury rolniczej.

W Polsce rolnicy posiadają własny, odrębny od powszechnego, system ubezpieczenia społecznego. U podstaw tego podziału leży nie tylko specyfika pracy w gospodarstwie rolnym, ale przede wszystkim sposób finansowania tego systemu oraz cele jakie przy jego istnieniu chcemy osiągnąć. Rozdzielność unormowań ubezpieczenia społecznego rolników od powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych powoduje, że te systemy rządzą się odrębnymi regułami, i to zarówno co do składek na ubezpieczenie społeczne, jak i w szczególności co do zasady przyznawania, wypłaty i wysokości świadczeń z ubezpieczenia. Z tego względu nieuzasadnione jest kwestionowanie i podnoszenie odrębności w stosunku do innych ubezpieczonych podlegających ubezpieczeniu społecznemu w systemie powszechnym. W związku z tym nie planuje się zmian w odniesieniu do

określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników wymogu zaprzestawania prowadzenia działalności rolniczej w celu wypłaty świadczeń emerytalno-rentowych w pełnej wysokości.

Obecnie w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzone są prace mające na celu przygotowanie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027. Prace te są prowadzone równoległe z toczącymi się na szczeblu UE negocjacjami dotyczącymi Wieloletnich Ram Finansowych oraz pakietu legislacyjnego, który określa zasady programowania, wdrażania i rozliczania realizacji Wspólnej Polityki Rolnej w okresie 2021-2027. Cele nowej WPR zorientowane są na rentowność i dochody gospodarstw rolnych, bardziej skuteczną realizację polityki w zakresie ochrony środowiska i klimatu, a także na zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Przekrojowym celem jest wspieranie wiedzy, innowacji i cyfryzacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Nowa WPR będzie dążyć do realizacji dziewięciu celów szczegółowych, wśród których znajduje się cel związany z przyciąganiem młodych rolników. Do celów szczegółowych dla Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 r. zalicza się:

- a. wspieranie godziwych dochodów gospodarstw rolnych i odporności w całej Unii w celu wzmocnienia bezpieczeństwa żywnościowego;
- b. zwiększenie zorientowania na rynek i konkurencyjności, w tym większe ukierunkowanie na badania naukowe, technologię i cyfryzację;
- c. poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości;
- d. przyczynianie się do łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, a także do zrównoważonej produkcji energii;
- e. wspieranie zrównoważonego rozwoju i wydajnego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze;
- f. przyczynianie się do ochrony różnorodności biologicznej, wzmocnianie usług ekosystemowych oraz ochrona siedlisk i krajobrazu;
- g. przyciąganie młodych rolników i ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej na obszarach wiejskich;
- h. promowanie zatrudnienia, wzrostu, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki i zrównoważonego leśnictwa;
- i. poprawa reakcji rolnictwa UE na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia, w tym bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i zrównoważonej żywności, zapobiegania marnotrawieniu żywności, jak również dobrostanu zwierząt.

Prace nad Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2027, przyszłym dokumentem wdrożeniowym WPR obejmującym oba filary tej polityki, ciągle trwają. Do chwili obecnej w toku prac została przygotowana Diagnoza sektora rolno-spożywczego i obszarów wiejskich w Polsce, opracowano analizy SWOT dla 9 celów szczegółowych WPR określonych w projekcie rozporządzenia Rady i Parlamentu w sprawie planów strategicznych WPR. Ponadto zostały

zidentyfikowane potrzeby w sektorze rolno-spożywczym i na obszarach wiejskich oraz opracowano wstępne założenia dla rodzajów wsparcia, jakie mogłyby adresować poszczególne potrzeby. W trakcie prac analizowane są postulaty i propozycje zgłaszane przez partnerów społecznych i gospodarczych oraz organizacje pozarządowe, w tym reprezentujące rolników. W toku dalszych prac i prowadzonych konsultacji publicznych zgłaszane propozycje będą stanowiły jeden z istotnych elementów w oparciu, o które będzie opracowana szczegółowa treść Planu Strategicznego dla WPR na lata 2021-2027. Należy mieć na uwadze, że istotną kwestią, która będzie decydowała o ostatecznym kształcie Planu, będzie wielkość budżetu WPR oraz stałe minimalne determinanty alokacji na poszczególne cele horyzontalne i szczegółowe WPR (m.in. obowiązkowego ukierunkowania części wydatków na określone cele – tzw. ringfencing).

Przeprowadzona diagnoza rolnictwa i obszarów wiejskich wskazała m.in. na spadek udziału najmłodszej i średniej kategorii wiekowej kierowników gospodarstw rolnych, a wzrost odsetka najstarszych rolników w większości państw członkowskich UE, w tym w Polsce. Natomiast przeprowadzona analiza SWOT do zagrożeń kwalifikuje m.in. niekorzystne zmiany demograficzne, w tym starzenie się społeczeństwa, procesy migracyjne i wynikającą z nich depopulację wsi, które ograniczają możliwości stymulacji przemiany generacyjnej na obszarach wiejskich.

Komisja Europejska w pakiecie legislacyjnym WPR po 2020 r. proponuje, aby nowa WPR była bardziej dostosowana do lokalnych warunków. Jednocześnie obecny projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiający przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) nie przewiduje możliwości realizacji działań w zakresie rent strukturalnych. Niemniej jednak Ministerstwo dostrzega konieczność prowadzenia działań wspierających wymianę pokoleniową na obszarach wiejskich i prowadzi prace przyczyniające się do osiągnięcia tego celu.

Programując nową WPR Polska dąży do wykorzystania dostępnej państwu członkowskiemu autonomii dla uwzględnienia krajowych uwarunkowań oraz potrzeb. W projektowaniu interwencji zakłada się silniejsze ukierunkowanie wsparcia na zidentyfikowane potrzeby, sektory, typy gospodarstw, obszary problemowe. Jednocześnie zakłada się kontynuację sprawdzonych już działań i rozwiązań wraz z ich modyfikacją (m.in. w ślad za wnioskami z ocen PROW 2014-2020 i według przeprowadzonej analizy potrzeb).

Z wyrazami szacunku

Szymon Giżyński

Sekretarz Stanu